

HOBIMESINIKU

AASTARING

1. õppepäev

Jaak Riis
Marje Riis

11. juuni 2011

MESINDUSE AJALUGU

MESILASISENDID

- MESILASEMA
- TÖÖMESILANE
- LESK - ISASMESILANE

MESILASEMA

- Areneb viljastatud munast
- Elab 3-5 aastat
- Tööülesanne: munemine
- Muneb ööpäevas 2000 - 2500 muna
- Aktiivne munemisperiood: mai - juuli algus

MESILASEMA MÄRGISTAMINE

SÜNNIAASTA JÄRGI

Aastaarvu viimane number	Värv	Värv
1 ja 6	valge	○
2 ja 7	kollane	●
3 ja 8	punane	●
4 ja 9	roheline	●
5 ja 10	sinine	●

TÖÖMESILANE

- Areneb viljastatud munast
- Eluiga
  - 30-35 päeva mai kuust kuni augusti kuuni
  - kuni 8 kuud talveperioodil
  - talvituma lähivad bioloogiliselt noored mesilased, kes on munevad peale 15. juulit
- Tööülesanded
  - tarusisesed tööd
  - taruvälised tööd

TARUSISESED TÖÖD

- Koristaja 1 - 4 päeva
- Amm 4 - 12 päeva
- Ehitaja 12 - 18 päeva
- Valvur 17 - 21 päeva
- Korjemesilane 21 - ... päeva

TARUVÄLISED TÖÖD

- Nektari kogumine
- Õietolmu kogumine
- Vee tarru toomine
- Taimede pungadelt palsami kogumine taruvaigu valmistamiseks

LESK

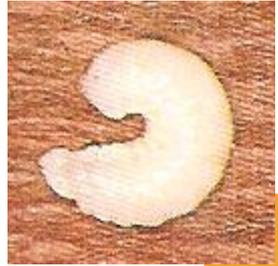
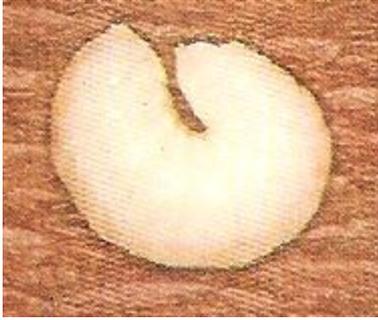
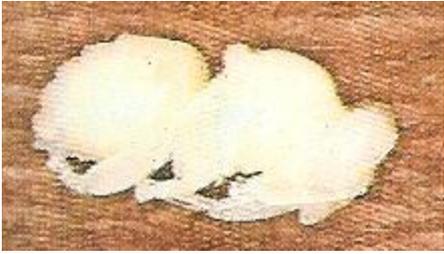
- Areneb viljastamata munast
- Eluiga: suveperiood
- Suvel peredes ca 200 tk
- Tööülesanne: mesilasema viljastamine
- Omab ainult emapoolseid geene - viib edasi ema omadused
- Võetakse igas peres vastu, eriti seal, kus on emaga probleeme

MESILASISENDITE ARENGUPÄEVAD

Mesilasisend	Lahtine haue		Kaanetatud haue	Areng kokku
	Muna	Vagel	Nukk	
Mesilasema	3	5	8	16
Töomesilane	3	6	12	21
Lesk	3	7	14	24

ESMAVAJALIK INVENTAR

Tarud

- Lamavtarud
- Korpustarud
- Paarumistarud
- Vaatlustarud

ESMAVAJALIK INVENTAR

Hooldamisinventar

- Mesiniku riietus
- Suitsik ja küttematerjal
- Konkspeitel
- Taruhari
- Tarulabidas
- Kärjekandekast

ESMAVAJALIK INVENTAR

Kärjeraamid

- Kõrged raamid
- Madalad
  - eesti raam
  - Langsrothi raam
- Ruudukujuline
- Hoffmani raam
- Ehitusraam

ESMAVAJALIK INVENTAR

Joogi- ja söödanõud

- Jooginõud
- Söödanõud
  - Ergutussöödanõud
  - Täiendussöödanõud
  - Hädasöödanõud

KÄRJED

- Kattekärjed - mee- või söödakärjed
- Suirakärjed: mesi + suir
- Haudmekärjed (haudme vanuse järgi)
  - Avashaudmekärjed (lahtine haue, kaanetamata haue)
  - Kinnishaudmekärjed (kinnine haue, kaanetatud haue)
  - Segahaudmekärjed (kaanetamata ja kaanetatud haue)
  - Ainult munadega kärjed (munaraam)

KÄRJJEKANNUD

- Tööliskannud
  - läbimõõt 5,4 kõrgus 11-12 mm
- Lese kannud
  - läbimõõt 7,0 kõrgus 13-16 mm
- Äärekannud
- Üleminekukannud
- Emakupud
  - sülemikupud läbimõõt 8-10mm kõrgus 20-25 mm
- Aseemakupud

KÄRJEPÕHI (KUNSTKÄRG)

- On vahaplaat (vahaleht), millele on pressitud töölistkannu põhjad
- Eesmärk
  - vähendada mesilaste koormust
  - soodustada töölistkannude ehitamist
- Kvaliteedi kontroll nn. käeproov
- Transport soovitatav pluss (+) temperatuuril
- Säilitamine - soovitatav, mitte üle 60 sm virnades
- Kulu pere kohta: 10-15 lehte. 1kg = 13 lehte

KÄRJEMAJANDUS

- Kärgede vananemine
  - taruvaiguga poleerimine
  - haudmetegevus
- Kärgede sorteerimine
  - haudme all mitte olnud kärjed
  - heledad haudme all olnud kärjed
  - tumedad haudme all olnud kärjed
  - suirakärjed
  - meekärjed

KÄRJEMAJANDUS

- Sulatamisele kuuluvad kärjed
  - talvepesas olnud kärjed
  - tumedad, hallitanud, auklikud kärjed
  - traatidelt maha vajunud kärjed
  - paljude lesekanudega kärjed
  - haigustest nakatunud kärjed

KÄRJEMAJANDUS

- Kärgede säilitamine
  - jahe kuiv ruum (alla 8° temp)
  - kärgede vahe 1-2 cm
- Kahjurid ja tõrje
  - kärjekoi – äädikhape (tõrjub, ei tapa)
  - hiired - mürk, lõks

TÄNAME!

Kohtumiseni järgmisel õppepäeval,

18. juunil 2011.a

Jaak ja Marje

